

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6218202675
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6218202675.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša vo veci starostlivosti o mal. X. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny B. S., dieťa rodičov - matky X. R., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I., t. č. B. č. XX a otca - Y. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. S. X, J., v konaní o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/151/2018-114 zo dňa 08. 03. 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 11P/8/2014-20 zo dňa 23. 04. 2014 v II. výroku o určení výživného tak, že otec je povinný prispievať na výživu mal. X. R. výživným vo výške XX,- € mesačne, a to počnúc dňom XX. XX. XXXX. Nadväzujúcim výrokom o zročnom výživnom uložil otcovi maloletej povinnosť zaplatiť zročné výživné za obdobie od 12. 09. 2018 do 08. 03. 2019 spolu vo výške 278,12 € v pravidelných mesačných splátkach vo výške 15,- € vždy do 20. dňa v mesiaci vopred.

2. Vykonaným dokazovaním mal okresný súd za preukázané, že od poslednej úpravy výživného ubehlo takmer X rokov. Q. v čase poslednej úpravy výživného mala X mesiacov, bola dojčaťom, a to v celodennej osobnej starostlivosti matky bez osobitných nárokov na potrebu stravy. V súčasnosti má maloletá X,X roka, od W. XXXX navštevuje predškolské zariadenie v Z. W., s čím sú spojené výdavky na cestovné do tohto zariadenia a späť ako aj so stravovaním v tomto zariadení a so G.. Súčasne mala matka s výživou maloletej výdavky na stravu mimo predškolského zariadenia a rovnako výdavky na hygienu, oblečenie a obuv, ktoré vzhľadom na to, že maloletá je od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti staršia o štyri a trištvrte roka, narástli. Ak aj bolo prezentované kolíznym opatrovníkom na pojednávaní, že maloletá sa už v materskej škole nestravuje, vzrástli jej výdavky na stravu v domácnosti matky a zároveň uvedená skutočnosť nemá vplyv na výdavky maloletej na oblečenie a hygienu, ktoré matka musí vynaložiť, či sa maloletá v predškolskom zariadení nachádza alebo nie. Pokiaľ ide o matku maloletej, táto v čase posledného rozhodovania o výživnom bola na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok a prídavok na jedno dieťa, mala jednu vyživovaciu povinnosť a s otcom dieťaťa nežila v spoločnej domácnosti, tento jej na výživu neprispieval. V súčasnosti je matka maloletej rovnako na rodičovskej dovolenke (s druhým dieťaťom), poberá rodičovský príspevok a prídavok na dve deti a v spoločnej domácnosti s ňou žije aj otec jej druhého dieťaťa, ktorý na chod domácnosti prispieva z brigád, príp. z aktívnych prác.

3. Okresný súd následne konštatoval, že podstatná zmena pomerov nastala u otca mal. X., ktorý v čase ostatnej úpravy vyživovacej povinnosti bol vo výkone trestu odňatia slobody, kde nebol pracovne zaradený. V súčasnosti však otec maloletej pracuje na dohodu s príjmom cca 380,- € mesačne, z tejto sumy prispieva na domácnosť a pribudla mu vyživovacia povinnosť k maloletému synovi S.. U otca teda došlo k podstatnej zmene v jeho príjmovej zložke s tým, že súd nepovažoval za relevantnú jeho obranu v tom zmysle, že jeho súčasný príjem nemožno brať do úvahy z toho titulu, že sa jedná len o prácu na dohodu. Na určenie výšky vyživovacej povinnosti je podstatná len výška príjmu a príp. výdavky, ktoré na jeho získanie rodič je povinný vynaložiť, nie však otázka, aký je charakter pracovnoprávneho, príp. obchodnoprávneho či iného vzťahu, z ktorého povinnému rodičovi plynú príjmy. Bez ohľadu na uvedené by však musel súd konštatovať, že otec sa bez dôležitejšieho dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, keď z potvrdenia o výške príjmu zamestnanca od spoločnosti Q., W.. zistil, že otec bol u tohto zamestnávateľa zamestnaný od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX, jeho čistý priemerný mesačný príjem predstavoval XXX,XX € a že požiadal o skončenie pracovného pomeru dohodou. V takom prípade by súd musel vychádzať z potenciálneho príjmu otca, dokonca na úrovni XXX,- € mesačne. Na druhej strane súd pri určení možnosti a schopnosti otca prispievať na výživu mal. X. prihliadal na to, že otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť voči mal. S., nar. XX. XX. XXXX.

4. Okresný súd vzhľadom na takto preukázanú zmenu pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa ako aj na strane otca ako rodiča povinného na výživné s prihliadnutím na ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine, považoval návrh matky za dôvodne podaný. Pri určovaní samotnej výšky výživného vychádzal z kritérií uvedených v § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine a v súlade s uvedenými kritériami zvýšil výživné na maloletú zo sumy 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na sumu 70,- €, ktorá je primeraná potrebám maloletej, zohľadňuje možnosti jej otca ako aj jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť a výdavky na domácnosť, ako aj skutočnosť, že hoci je mal. X. v osobnej starostlivosti matky, na čo súd musí pri určovaní výživného prihliadať, i matku zaťažuje povinnosť prispievať na výživu maloletej aspoň v minimálnej miere. Navyiac matka poberá aj prídavok na dieťa ako štátnu sociálnu dávku, ktorá je účelovo určená na zabezpečenie výchovy a výživy nezaopatrenému dieťaťu.

5. Okresný súd doplnil, že nemožno od matky spravodlivo požadovať, aby zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletú ako aj jej výchovu a zároveň prispievala na jej výživu v takom rozsahu ako povinný rodič, ktorým je otec, ktorý nemá maloleté dieťa v osobnej starostlivosti a naopak, otec sa s maloletou nestretáva pravidelne a dlhšiu dobu, kedy by sa aj takýmto spôsobom podieľal na starostlivosti o maloletú.

6. Keďže okresný súd pristúpil k zvýšeniu výživného otca voči maloletej za obdobie od 12. 09. 2018, potom až do vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vzniklo otcovi zročné výživné vo výške 278,12 €, na ktorú sumu súd povolil otcovi maloletej splátky. Pri určení výšky splátok súd zohľadnil výšku zvýšeného výživného, majetkové pomery otca ako aj skutočnosť, aby zročné výživné bolo uhradené do 1,5 roka odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

7. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte „CMP“).

8. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý v odôvodnení odvolania namietal, že nesúhlasí so zvýšením výživného na jeho dcéru, nakoľko sa vyskytli okolnosti ovplyvňujúce jeho finančnú situáciu a tým aj úhradu výživného. Uviedol, že „stratil“ zamestnanie, nemá žiadny príjem a plánuje sa zaradiť medzi uchádzačov o zamestnanie na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Doplnil, že v prípade možnosti by chcel vykonávať aktívne práce. Nie je preto schopný plniť si vyživovaciu povinnosť v takom rozsahu, ako určil súd. Zároveň poukázal aj na to, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Navrhol, aby odvolací súd ponechal pôvodný rozsudok, teda aby naďalej prispieval na výživu maloletej sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa.

9. Matka maloletej v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že nesúhlasí s dôvodmi, na ktoré otec maloletej v odvolaní poukázal. Zdôraznila, že starostlivosť o dcéru finančne sama nezvláda, pričom otec si neplní voči maloletej vyživovaciu povinnosť už takmer pol roka. Doplnila, že dcéra nechodí do škôlky práve z toho dôvodu, že jej to finančne nevychádza.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. Z. Civilný sporový poriadok - ďalej v texte „CSP“) prejednal odvolanie otca maloletej v súlade s ust. § 65 a 66 CMP a bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Po prejednaní odvolania otca maloletej a preskúmaní konania, ktoré mu predchádzalo odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil a svoje rozhodnutie i náležite odôvodnil v zmysle platnej právnej úpravy. Odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov a právnych záverov, na základe ktorých súd prvej inštancie rozhodol. Na dôvody rozhodnutia, pokiaľ ide o vykonané dokazovanie, ako aj právne vyhodnotenie odvolací súd v zmysle § 387 ods. 2 CSP odkazuje, a to na odôvodnenie v bodoch 15 až 18, s ktorými závermi sa stotožňuje.

13. K najzásadnejším argumentom uvádzaným otcom v odvolaní odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza nasledovné:

14. Odvolacím dôvodom otca maloletej bola okolnosť, že došlo k zmene pomerov na jeho strane, nakoľko „stratil“ zamestnanie a teda nemá žiadny príjem. K uvedenej námietke odvolací súd poznamenáva, že okresný súd rozhodoval v čase, a to dňa 08. 03. 2019, kedy bol otec maloletej zamestnaný. Ak v období od 08. 03. 2019 do dňa 22. 03. 2019, kedy otec maloletej podal odvolanie, došlo k „strate“ jeho zamestnania, otec maloletej o tejto skutočnosti nepredložil odvolaciemu súdu žiaden dôkaz. Otec maloletej k odvolaniu nepripojil rozhodnutie o ukončení jeho pracovného pomeru, či už výpoveďou príp. dohodou a súdu nie je známa ani okolnosť, z akého dôvodu k tzv. strate jeho zamestnania došlo. Uvedené je nevyhnutné pre posúdenie jeho tvrdení, nakoľko odvolací súd nemá za preukázané, či sa otec bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, pretože v takom prípade by na uvedenú stratu zamestnania súd ani neprihliadal. Bez ohľadu na uvedené je však nevyhnutné poukázať na tú skutočnosť, že ak aj na strane otca maloletej došlo k ukončeniu pracovného pomeru, nemožno za tak krátke časové obdobie od 08. 03. 2019 do času, kedy rozhodoval vo veci odvolací súd, konštatovať, že (ne)došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala prehodnotenie rozhodnutia okresného súdu, a nemožno vylúčiť ani to, že si otec maloletej našiel zamestnanie, príp. vykonáva aktívne práce a teda je schopný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť.

15. Odvolací súd prihliada aj na doterajšie správanie sa otca maloletej, ktorý sa doposiaľ vyhýba plneniu vyživovacej povinnosti a aj z vyjadrenia matky vyplýva, že túto si takmer 6 mesiacov neplní napriek tomu, že v uvedenom období zamestnaný bol a príjem zodpovedajúci výške vyživovacej povinnosti určenej okresným súdom poberal. Súčasne pracovný pomer u spoločnosti Q. ukončil dohodou, teda vzdal sa výhodnejšieho zamestnania, pracuje len príležitostne, bez toho, aby mu v tom bránili objektívne skutočnosti, napr. zdravotný stav. Preto nemožno bez ďalšieho vyvodiť, že by pomery na strane otca neboli vyvolané len jeho správaním s úmyslom vyhýbať sa plneniu vyživovacej povinnosti voči maloletej dcére.

16. Keďže otec maloletej v odvolacom konaní nepredložil žiadny doklad - dôkaz o tom, že na jeho strane došlo k ukončeniu pracovného pomeru a ani to, akým spôsobom a ku ktorému dňu, na základe čoho nebolo možné prijať jeho argumentáciu o tom, že nie je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na maloleť výživným, odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné. Bez ohľadu na uvedené odvolací súd dopĺňa, že naposledy bolo o vyživovacej povinnosti otca voči dieťaťu rozhodované v čase, kedy bol otec vo výkone trestu odňatia slobody, a preto argumentácia, že i v súčasnej dobe otec navrhuje plnenie vyživovacej povinnosti vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa je nenáležitou, ak otec maloletej je t. č. na slobode a má možnosť nájsť si zamestnanie a zabezpečiť príjem, z ktorého by si plnil svoju prvoradú zákonnú povinnosť, a to povinnosť vyživovať maloleté dieťa.

17. Na záver odvolací súd uvádza, že ani ďalší odvolací dôvod otca maloletej, a to že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť neobstoí, ak okresný súd na uvedenú skutočnosť dôsledne prihliadal.

18. Odvolací súd nepovažuje odvolanie otca za dôvodné, preto rozsudok okresného súdu v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil v celom rozsahu ako vecne správny.

19. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, keď v konaní neboli tvrdené a ani súdom zistené žiadne tak špecifické okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z jeho účastníkov.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- EUR (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).